

ת"פ 4069/04/14 - מדינת ישראל נגד ש ה

בית משפט השלום בבית שמש
ת"פ 4069-04-14 מדינת ישראל נ' ה

בפני	כבוד השופטת מאיה אב-גנים ויינשטיין
בעניין:	מדינת ישראל
	באמצעות עו"ד יצחק חנוך
	נגד
ש ה	
	באמצעות עוה"ד שי ויזלברג
הנאשמת	המאשימה

גזר דין - ללא הרשעה

1. הנאשמת הודתה ביום 09/03/15 בעובדות כתב האישום המתוקן. בהחלטה מאותו היום נקבע שהנאשמת עברה עבירות של הפרעה לעובד ציבור והפרת הוראה חוקית, בכך שהפרה את הסדרי הראיה שנקבעו ע"י בית הדין הרבני האזורי בירושלים.
2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון והינם תמימי דעים לעניין העונש הראוי, אך נותרו חלוקים בשאלת ההרשעה. מאחר שיתר רכיבי ההסדר מצויים במתחם העונש ההולם, בשים לב לנסיבות הקשורות ושאינן קשורות בביצוע העבירה, וכי מתקיים איזון ראוי בין התועלת שבעונש המוסכם לנאשמת ולאינטרס הציבורי, מצאתי לאמץ את ההסדר לעניין העונש. מכאן, שהדין יתמקד בשאלה האם יש להרשיע את הנאשמת בדין, אם לאו.
3. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24/03/13 הפרה הנאשמת הסדרי ראיה שנקבעו בהוראה חוקית שניתנה ביום 17/03/13 ע"י בית הדין הרבני האזורי בירושלים. על פי ההוראה החוקית, היה המתלונן (בן זוגה לשעבר של הנאשמת) רשאי לקבל לידי את בתם המשותפת החל מיום 24/03/12 בשעה 12:00 עד ליום 28/03/13 בשעה 16:00. למרות שתוכן ההוראה החוקית הייתה ידועה לנאשמת, לא פעלה בהתאם להחלטת בית הדין הרבני. בחקירתה במשטרה סרבה הנאשמת למסור את מקום המצאות הקטינה, השתוללה, צעקה ובעטה. בהמשך אף איימה על השוטר בכך שאמרה לו שאם תיעצר היא "תשרוף את התחנה".

טיעוני הצדדים בשאלת ההרשעה:

4. ב"כ המאשימה הבהיר שההמלצה שלא להרשיע את הנאשמת, אינה מקובלת וזאת, בהעדר פגיעה קונקרטית בנאשמת. מאחר שאין המדובר בנסיבות יוצאות דופן, יש להרשיעה.
- מנגד טען ב"כ הנאשמת, כי כאשר המדובר באשה נורמטיבית המועסקת במערכת החינוך, הרשעה היא החריג. הרשעה יכולה לפגוע בהעסקתה במערכת החינוך.

תסקיר שירות המבחן:

5. הנאשמת בת 35, פרודה ואם לשתי בנות בגילאים 4 ו- 6. הנאשמת מועסקת בשנתיים האחרונות כסייעת בגן ילדים של המועצה האזורית מטה ירודה, נעדרת עבר פלילי קודם. שירות המבחן התרשם שהמדובר בנאשמת המנהלת אורח חיים תקין ונורמטיבי וכי היא בעלת כוחות חיוביים לתפקוד תקין. הנאשמת פנתה מיוזמתה ללשכת הרווחה על מנת להתחיל טיפול משפחתי שיכלול אותה ואת שתי בנותיה, על מנת לרכוש כלים להתמודדות אדפטיבית. בהתאם לדיווח עו"ס לסדרי דין המטפלת בנאשמת, הטיפול אמור להתחיל במהלך החודשים הקרובים.
6. ברקע ביצוע העבירות, משבר וסכסוך מתמשך בין הנאשמת לבין בן זוגה לשעבר (המתלונן), המלווה במאבקי משמורת על הילדה הבכורה, מאבקי כוחות בין בני הזוג בין תחומי בית הדין הרבני ומחוצה לו, ויכוחים, האשמות הדדיות ותלונות במשטרה.
7. הנאשמת לקחה אחריות חלקית על מעשיה. מחד גיסא, הודתה והביעה חרטה בהפרת ההוראה החוקית. לדבריה, החלטת בית הדין הרבני הובאה לידיעתה רק באמצעות הודעת טקסט ששלח אליה המתלונן. ההחלטה הפתיעה אותה. ההחלטה שלא לקיים אחר החלטת בית הדין הייתה ללא חשיבה על השלכות מעשיה. ברגע שהתקשרו אליה מהמשטרה, הבינה את טעותה ומיד העבירה את הבת לידי אביה. מאידך גיסא, הנאשמת התקשתה לקחת אחריות על עבירת ההפרעה לשוט, כאשר הנאשמת שבה והבהירה כי הייתה קורבן להתגרות והתעללות מצד השוטרים.
8. שירות המבחן התרשם שהמדובר באישה המנהלת ככלל אורח חיים תקין ונורמטיבי, אשר הביעה רצון להיעזר בטיפול פרטני במסגרת לשכת הרווחה במועצה. על אף המציאות המורכבת בה חיה כעת, מצליחה הנאשמת לגייס את מירב כוחותיה על מנת ליצור יציבות תעסוקתית ולספק לבנותיה צרכיהן, ואף לפנות לגורמי הטיפול בשעת הצורך תוך הבעת אמון בהם. הנאשמת עובדת בתחום החינוך, כסייעת בגני ילדים. לאור החשיבות ביציבותה התעסוקתית, בייחוד בשים לב למורכבות חייה ועל מנת שלא לפגוע באפשרות התעסוקה של הנאשמת, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתה בדיון.

דיון:

9. ראשית ולמען הסדר הטוב יצוין, כי הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום, הכוללות יסוד עובדתי של איומים כלפי שוטר, למרות שסעיפי האישום בכתב האישום לא כללו את עבירת האיומים ובית המשפט לא קבע כי הנאשמת ביצעה עבירת איומים. על אף שאין המדובר בסוגיה שבבסיס המחלוקת, למען הסדר הטוב יצוין:

"חוק סדר הדין הפלילי העתיק את מרכז הכובד בכתב האישום מהאישום הפורמלי, המתבסס על סעיפי העבירה הרלבנטיים שבחוק העונשין, או בחוק אחר הנוגע לענין, אל פרק תיאור העובדות. בכך, משמש פרק העובדות שבכתב האישום מוקד ההליך הפלילי, וסביבו מתגבשים קווי הטיעון של התביעה וההגנה" (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין. 04/09/07).

על אף שהתביעה רשאית הייתה להפנות לעובדות המפורטות בכתב האישום למרות שהללו לא צוינו בסעיפי

האישום, הבהיר ב"כ המאשימה שאין הוא מבקש לתקן את הקביעה בדבר העבירות שבוצעו ע"י הנאשמת ולהוסיף שהנאשמת מואשמת גם באיומים (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין. 04/09/07; ע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 606, 615)

שאלת ההרשעה:

10. כלל הוא בדין הפלילי, שאדם שביצע עבירה צפוי להיות מורשע בדין. אין מחלוקת, כי הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא חוליה טבעית הנובעת מהוכחת אשמתו ומממשת את אכיפת החוק באופן שוויוני (ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל. 31/12/07. ראו גם ע"פ 2555/12 חי נחמיאס נ' מדינת ישראל. 09/01/14). עם זאת:

"בנסיבות חריגות ומיוחדות, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי לבין עוצמת הפגיעה הצפויה לנאשם באם יורשע, ובהתחשב במכלול הנתונים הרלבנטיים לעניין, ניתן לעשות שימוש בסמכות אי ההרשעה" (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' דני קליין. 04/09/07; ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פ"ד נב(3) 337, 342).

קרי-הימנעות מהרשעת נאשם שאשמתו הוכחה היא חריג שיופעל במקרים נדירים בלבד, בהם שוכנע בית המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית שזו תניב.

11. בבואו לשקול האם להימנע מהרשעה, על בית המשפט לאזן בין האינטרס הציבורי לבין נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם. מחד גיסא- ככל שהעבירה חמורה יותר, יתקשה בית המשפט להימנע מחוסר הרשעה, והכף תטה לעבר ההרשעה. מאידך גיסא- כשם שהענישה הינה אינדיבידואלית, על בית המשפט לבחון את עניינו של הנאשם העומד לדין.

"יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של העניין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין" (ע"פ 9893/06 אסנת אלון לאופר נ' מדינת ישראל. 31/12/07).

12. בגדר השיקולים שיש לשקול, יש לבחון גם את הרקע לעבירה, האם מדובר במעידה חד פעמית ומה הסבירות להישנות המעשים. בהקשר זה יש משמעות לדרך נטילת האחריות מצד הנאשם ולהליך הטיפול שהוא מבצע. לצד השיקולים הללו, יש לבחון את השפעת ההרשעה על אופק חייו הנוכחי והעתידי של הנאשם, ועל תפקידו בחברה במישור הכלכלי-תעסוקתי, משפחתי ובריאותי.

13. בחינת הפסיקה בנסיבות דומות העלתה, כי בתי המשפט נעתרו לא אחת להמלצה להימנע מהרשעה, אף

בתיקים בעלי נסיבות חמורות מהנסיבות בתיק שלפני:

13.1. בת"פ (פ"ת) 2592-07 מ.י. שלוחת תביעות תחנת פתח תקוה נ' ארז קרוג נקבע, כי נסיבות דומות ואף חמורות מהמקרה בו עסקין, "אין מצויות ברף הגבוה של אירועים מעין אלה".

13.2. בת"פ (ת"א) 2291/08 מדינת ישראל נ' צמחי אברהם (26/11/08) - בית המשפט נמנע מהרשעת מורה אשר נקבע כי הפרה הוראה חוקית, בנוסף להחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, החזקת כלים המשמשים לצריכת סם וביצוע עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

13.3. עפ"ג (מרכז) 10939-06-08 עדי וילצ'נסקי נ' מדינת ישראל (29/10/08) - מורה הורשעה בהפרת הוראה חוקית, בנסיבות בהן נערב בן 15.5 שנים מת במהלך טיול של שבט צופים. למרות שלא הייתה מחלוקת שהנאשמת לא הייתה אחראית לגרימת מותו של הנער, נמצא כי היא הפרה הוראה חוקית בכך שלא דאגה לקיים את הוראות חוזר מנכ"ל משרד החינוך, בדבר שמירה קפדנית על המשמעת, והחובה למנוע כניסת תלמידים, ובכללם המנוח, לקטע החוף האסור ברחצה. למרות חומרת המקרה, מצא בית המשפט המחוזי לבטל את ההרשעה.

13.4. בת"פ (ב"ש) 1503-08 מדינת ישראל נ' טל גבאי, דובר על נאשם שהפר הוראה חוקית. למרות ששם דובר בנאשם אשר לו ארבעה רישומים פליליים ללא הרשעה, כאשר בית המשפט קבע ש"הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו בעבר", הוסיף בית המשפט והדגיש את שלהלן: **"עסקין בעבירה שאינה חמורה באופן יחסי, שנעברה לפני זמן ניכר והימנעות מהרשעה בה לא תפגע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. זאת ועוד, הרשעה בדין עלולה לסכל את האפשרות להשתלבות הנאשם כעובד סוציאלי במערך השירות הציבורי. ראוי, איפוא, לעודד אותו להמשיך וללכת בדרך הישר"**. בית המשפט אימץ את המלצת שירות המבחן ונמנע מהרשעתו.

14. אוסיף, כי למרות שאין מחלוקת שהמלצת שירות המבחן הינה בבחינת המלצה בלבד, אשר אין בה כדי לחייב את בית המשפט, **"תסקיר שירות המבחן הוא כלי חשוב, באמצעותו ניתן לרדת לעומקן של נסיבותיו האישיות של הנאשם ולעמוד על הגורמים, שהביאו להידרדרותו לביצוע העבירות, כמו גם לבחינה מעמיקה ומקצועית של סיכויי השיקום ודרכי השיקום. מכאן עולה, כי בנסיבות המתאימות נכון לתת להמלצות שירות המבחן משקל משמעותי ולעתים אף לאמצם. ראוי: ע"פ 472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (03/09/2012)"** עפ"ג (חי') 28110-10-15 מדינת ישראל נ' עידן דוד (17/12/15).

15. בנסיבות הייחודיות בהן עסקין:

15.1. מדובר בהסתבכות ראשונה ויחידה של הנאשמת, באירוע אחד שארע לפני כשלוש שנים על רקע משבר וסכסוך מתמשך בין הנאשמת לבין בן זוגה לשעבר (המתלונן), המלווה במאבקי משמורת על הילדה הבכורה.

15.2. מעשיה הנאשמת אינם קלי ערך, אך מנגד, אין הם מצויים ברף העליון. ההחלטה שלא לקיים אחר החלטת בית הדין הייתה בלתי מתכוננת, ללא חשיבה מעמיקה על השלכות מעשיה.

15.3. המדובר בנאשמת המנהלת אורח חיים נורמטיבי, המתמודדת עם סכסוך משפחתי מורכב שבעקבותיו

הפרה הוראה חוקית הקשורה בהסדרי ראייה.

15.4. הנאשמת הודתה, לקחה אחריות על מעשיה ואף יזמה הליך טיפולי באמצעות לשכת הרווחה ונעזרת בגורמי הטיפול בשעת הצורך תוך הבעת אמון בהם.

15.5. עמדת שירות המבחן ולפיה להרשעת הנאשמת בדין עלולות להיות השלכות על תפקודה התעסוקתי, סבירה. מדובר בתוצאה צפויה, שתביא לפגיעה בעיסוקה של הנאשמת- אם חד הורית המועסקת כסייעת בגן ילדים ואשר עול גידול בנותיה נופל ברובו על כתפיה. ערה אני לפסיקה ברע"פ 5860/15 פלונת נ' מדינת ישראל אך בשים לב לכך שמדובר בגן ילדים ציבורי, ניתן להניח כי הרשעה עלולה בסבירות גבוהה להביא לפיטורי הנאשמת (ת"פ (נצ') 7688-07-08 מדינת ישראל נ' יהודית בר טל. (29/10/09).

16. לנוכח מכלול האמור ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, התרשמתי מתסקיר והמלצת שירות המבחן, ובחנתי יישום אמות המידה הנזכרות בנוגע לאפשרות הימנעות מהרשעה ביחס לנאשמת שלפניי, שוכנעתי כי במקרה שבפניי הוצגו נסיבות יוצאות דופן, המצדיקות חריגה מכלל ההרשעה, ומעלות יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי לנאשמת מן ההרשעה לבין חומרת מעשיה. שקלול הטעמים הנוגעים למהות המעשה שבביצועו הודתה, מחד גיסא, אל מול נסיבותיה האישיות של הנאשמת, מאידך גיסא, מובילים למסקנה כי יש להימנע מהרשעתה. אינני סבורה כי בנסיבות תיק זה, האינטרס הציבורי ייפגע באופן ממשי אם לא ארשיע את הנאשמת בדין.

17. על יסוד כל האמור, מצאתי לקבל את עתירת ההגנה והמלצת שירות המבחן, ולהימנע מהרשעת מהנאשמת. מאחר שמצאתי לאמץ את ההסכמה העונשית, הריני להשית על הנאשמת צו של"צ בהיקף של 80 שעות. שירות המבחן יגיש בתוך 45 ימים תכנית של"צ.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו שבט תשע"ו, 25 ינואר 2016, במעמד הצדדים.